

07 apr. 2026

Højesteret

Behandlingsdom blev ikke forlænget

Der var ikke grundlag for at forlænge længstetiden for en behandlingsdom fra 2014 Sag 85/2025

Kendelse afsagt den 1. april 2026

Anklagemyndigheden

mod

Domfældte

Domfældte blev i 2014 af en grønlandsk kredsret fundet skyldig i bl.a. at have udøvet vold mod og truet personale på et bosted i Nuuk. Hun blev dømt til behandling på psykiatrisk afdeling (såkaldt behandlingsdom), og der blev fastsat en længstetid for foranstaltningen på 3 år. Varigheden af foranstaltningen er efterfølgende blevet forlænget fire gange med 2 år ad gangen. Domfældte var i perioden fra 2014 til 2020 primært indlagt i Grønland, men hun blev i perioden fra 2020 til 2024 placeret på et bosted i Danmark. I 2021 og 2025 blev hun ved en dansk byret dømt for bl.a. vold og trusler mod plejepersonale på bostedet i Danmark og på psykiatrisk afdeling i Danmark, hvor hun også var indlagt.

Spørgsmålet i sagen var, om der efter den grønlandske kriminallovs § 158, stk. 1, 3. pkt., skulle fastsættes en ny længstetid på 2 år for den grønlandske foranstaltning, som Domfældte var idømt i 2014. Af bestemmelsen fremgår, at retten under særlige omstændigheder efter anmodning fra anklagemyndigheden kan fastsætte en ny længstetid på 2 år for foranstaltningen.

Højesteret udtalte, at der ved vurderingen af, om der foreligger særlige omstændigheder, som kan begrunde forlængelse af en foranstaltning idømt ved en grønlandsk domstol, kan lægges vægt på, om den pågældende – som i den foreliggende sag – efterfølgende er blevet dømt for strafbare forhold ved en dansk domstol. Sådanne strafbare forhold samt eventuelle erklæringer mv., der er fremlagt for en dansk domstol, kan således tillægges betydning ved vurderingen af, om den pågældendes tilstand er blevet forværret på en sådan måde, at den pågældende frembyder fare for andre, eller om der er et åbenbart behov for at fortsætte en behandling eller pleje af kriminalitetsforbyggende hensyn. I den forbindelse skal der også foretages en proportionalitetsvurdering, som indebærer, at der skal være proportionalitet mellem på den ene side risikoen for, at den dømte begår ny kriminalitet og karakteren heraf, herunder den lægelige vurdering af behovet for behandling eller pleje for at forebygge denne kriminalitet, og på den anden side byrden for den dømte ved at være underlagt foranstaltningen. Det må også vurderes, hvilken tidsbestemt straf (i Grønland: anstaltsanbringelse) den dømte ville være blevet idømt for den oprindeligt begåede kriminalitet, hvis den pågældende ikke havde været utilregnelig, og

hvor lang tid den dømte har været undergivet foranstaltningen. Efter en samlet vurdering fandt

Højesteret, at Domfældtes aktuelle helbredstilstand, ikke gav grundlag for at antage, at hendes tilstand var blevet forværret, således at hun frembød fare for andre, eller at der forelå et åbenbart behov for at fortsætte en behandling eller pleje, der var motiveret af

kriminalitetsforebyggende hensyn. Betingelserne for at fastsætte en ny længstetid for behandlingsdommen fra 2014, var således ikke opfyldt. Landsretten var nået til samme resultat.